

Regelverk for statlig forsikring av gjenstander som lånes fra utlandet til utstillinger i Norge

*Fastsatt med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak for Kulturdepartementet.
Sist revidert av Kulturdepartementet 16. juni 2016*

1. Hva regelverket omfatter

Regelverket gjelder statlige forsikring av gjenstander som lånes inn fra utlandet og som skal vises på utstillinger i Norge (heretter forsikringsordningen).

2. Forsikringsordningens omfang

a) Forsikringsordningens totale ramme til enhver tid fastsettes i det årlige statsbudsjettet.

b) Forsikringsordningen kan bare innvilge forsikring for gjenstander av betydelig kunst, kultur- eller naturhistorisk verdi. Gjenstandene må være i offentlig eller privat eie og befinne seg i utlandet. Gjenstandene som det søkes forsikring for må ha en samlet verdi på minimum NOK 10 millioner.

3. Forvaltning av forsikringsordningen

a) *Kongen i statsråd* fatter vedtak om statlig forsikring for utenlandske utstillinger som har en samlet verdi på NOK 20 millioner eller mer. Vedtak om statlig forsikring for en verdi under NOK 20 millioner kan fattes av Kulturdepartementet.

b) *Kulturdepartementet* (heretter departementet) utarbeider regelverk for den statlige forsikringsordningen, har det overordnede administrative ansvaret for ordningen og utsteder forsikringsbevis til den enkelte utlåner.

c) *Norsk kulturråd* forestår den daglige administrasjon av forsikringsordningen. Norsk kulturråd oppnevner et eget Sikringsutvalg. Etter råd fra Sikringsutvalget anbefaler eller fraråder Norsk kulturråd overfor departementet om de enkelte søknader skal innvilges. I tilrådingen til departementet om forsikring skal det bekreftes at sikkerhetsforholdene er akseptable og at låntakeren har bekreftet at stilte vilkår i lånekontrakten eller av Sikringsutvalget er/vil bli oppfylt.

d) Sikringsutvalget gjennomgår og vurderer søknader om forsikring, herunder lånekontrakter mellom utlåner og låntaker, og sikkerhetsforhold knyttet til utstillingslokaler, montering/demontering, lagring, pakking og transporter. Sikringsutvalget kan i den forbindelse stille bestemte krav om gjennomføring av nødvendige tiltak. I tilrådingen til Norsk kulturråd om forsikring skal det bekreftes at sikkerhetsforholdene er akseptable og at låntakeren har bekreftet at stilte vilkår i lånekontrakten er/vil bli oppfylt.

4. Låntaker

Rett til å søke om forsikringsdekning har museer og utstillingsinstitusjoner i Norge (heretter kalt låntaker).

5. Hva forsikringen omfatter

a) Forsikringen omfatter alle farer (risikobegivenheter) som kan ramme forsikringsgjenstanden under transport, lagring og utstilling, med unntak av:

1. Krig eller krigslignende forhold. Terrorvirksomhet som ikke står i forbindelse med krig eller krigslignende forhold er likevel omfattet.
2. Naturlig aldring og nedbrytning.

b) Forsikringen omfatter følgende tap:

1. Totaltap av forsikringsgjenstanden, jf. pkt. 15.
2. Skade på forsikringsgjenstanden, jf. pkt. 16.

6. Forsikringstid

Forsikringen dekker normalt forsikringsgjenstanden «fra vegg til vegg» under transport til og fra utstilling, under utstilling og under eventuell lagring. Hele eller deler av transporten kan likevel være unntatt, såfremt dette er avtalt i det enkelte tilfelle.

Forsikringstiden skal fremgå av forsikringsbeviset, jf. pkt. 10.

Inngår forsikringsgjenstanden i en vandretstilling som omfatter flere land, dekker forsikringen normalt bare tidsrommet fra siste utstillingssted utenfor Norge til gjenstanden forlater siste utstillingssted i Norge.

7. Søknad om forsikring

- a) Den som vil søke om statlig forsikring til en utstilling, skal varsle Norsk kulturråd om dette minst ett år før forsikringen skal tre i kraft.
- b) Låntakers søknad om forsikring skal være Norsk kulturråd i hende senest 6 måneder før forsikringen skal tre i kraft. Viser varslet etter bokstav a) at søknaden vil kunne trenge lengre behandlingstid, kan Norsk kulturråd fastsette et tidligere søknadstidspunkt.
- c) Søknaden skal være utformet i overensstemmelse med Krav til søknad utarbeidet av Norsk kulturråd.
- d) Søknaden skal alltid inneholde følgende:
 - 1. Fullstendig liste over forsikringsgjenstandene, med angivelse av forsikringsverdi, jf. pkt. 8.
 - 2. Fullstendig besvart spørreskjema om sikringsforholdene ved utstillingsinstitusjonen.
 - 3. Kopi av lånekontrakt mellom låntaker og utlåner, jf. pkt. 9.
 - 4. Oversikt over transportplan.
- e) Dersom lånekontrakten mellom låntaker og utlåner inneholder særskilte vilkår om sikring, klima, lys, pakking, transport, bruk av kurér eller liknende forhold, skal søknaden angi hvilke vilkår som er stilt og uttrykkelig bekrefte hvordan låntaker vil oppfylle vilkårene.
- f) Låntaker skal i søknaden uttrykkelig bekrefte at lånekontrakten *ikke* inneholder vilkår som er uforenlig med dette regelverket.

8. Forsikringsverdi

Forsikringsverdien for den enkelte forsikringsgjenstand skal tilsvare gjenstandens markedsverdi. Låntaker og utlåner skal uttrykkelig bekrefte at den oppgitte forsikringsverdien tilsvarer forsikringsgjenstandens markedsverdi, og kan bli pålagt å framlegge materiale som kan underbygge bekräftelsen (uavhengige sakkyndige takster, tidligere forsikringsavtaler mv.).

Forsikringsverdien skal angis i den lokale valuta i det land der gjenstanden hører hjemme, alternativt i euro eller dollar. I unntakstilfelle kan Norsk kulturråd samtykke i at forsikringsverdien angis i en annen valuta.

9. Lånekontrakt

Lånekontrakten mellom låntaker og utlåner skal være skriftlig og skal inneholde følgende opplysninger:

- a) Beskrivelse (identifikasjon) av hver enkelt forsikringsgjenstand.
- b) Angivelse av hvem som er eier. Er eier en annen enn utlåner, må det foreligge skriftlig fullmakt fra eier til utlåner til å inngå lånekontrakt i overensstemmelse med dette regelverk.
- c) Bekreftelse fra utlåner på at han godtar de vilkår som fremgår av dette regelverk.
- d) Forsikringsverdi for hver forsikringsgjenstand, jf. pkt. 8.

10. Forsikringsbevis

Departementet utsteder forsikringsbevis til utlåner når det er truffet avgjørelse om statlig forsikring. Som vedlegg til regelverket finnes en standard mal på forsikringsbevis fra departementet.

11. Tilstandsrapport og håndtering av forsikringsgjenstand

- a) Før nedpakking for transport til låntaker skal utlåner utferdige en tilstandsrapport på den enkelte forsikringsgjenstand. Tilstandsrapporten skal gjennomgås og bekreftes av låntaker ved ankomst hos låntaker. Rapporten skal være tilgjengelig for Norsk kulturråd.
- a) Norsk kulturråd og/eller Sikringsutvalget kan kreve at låntaker og utlåner sammen skal være til stede ved nedpakking for transport til låntaker og ved opppakking ved ankomst hos låntaker.
- b) Norsk kulturråd og/eller Sikringsutvalget kan kreve at punkt 11 b) skal gjelde tilsvarende ved transport tilbake til utlåner.

12. Låntakers plikter i forsikringstiden

Låntaker skal umiddelbart underrette Norsk kulturråd dersom det i løpet av forsikringstiden inntreffer endringer i de forutsetninger eller vilkår som forsikringen bygger på.

13. Brudd på vilkår eller dette regelverk i forsikringstiden

- a) Sikringsutvalget kan føre kontroll med at sikringsvilkårene blir oppfylt. Har utlåner eller låntaker gjort seg skyldig i brudd på de vilkår som er stilt for forsikringen eller på dette regelverket, kan Norsk kulturråd i samråd med Kulturdepartementet kreve utstillingen stengt med umiddelbar virkning.

b) Har utlåner gjort seg skyldig i et alvorlig brudd på de vilkår som er stilt for forsikringen eller på dette regelverket, kan Kulturdepartementet si opp forsikringen med tre dagers varsel.

14. Saksbehandling ved et inntrådt forsikringstilfelle

a) Er det inntrådt et forsikringstilfelle i forsikringstiden, skal utlåner, Norsk kulturråd og Kulturdepartementet underrettes omgående.

b) Utlåner og låntaker skal sammen utarbeide en skriftlig skaderapport, som skal angi årsaken til forsikringstilfellet, skadeomfang og utlåners erstatningskrav. Rapporten skal snarest og senest to måneder etter at forsikringstilfellet inntraff eller ble oppdaget, avgis til Norsk kulturråd.

c) Norsk kulturråd kan under sin behandling av skaderapporten og utlåners erstatningskrav innhente ytterligere opplysninger fra utlåner, låntaker, transportør og andre som kan kaste lys over forsikringstilfellet og de økonomiske tap som derved er forårsaket.

15. Erstatning ved totaltap av forsikringsgjenstanden

Totaltap foreligger:

1. Når forsikringsgjenstanden er vesentlig fysisk ødelagt.
2. Når forsikringsgjenstanden er unndratt utlåner uten at det er mulighet for at han vil få den igjen. Har forsikringsgjenstanden vært unndratt utlåner i mer enn 60 dager, skal det i forhold til denne regelen legges til grunn at han ikke vil få den igjen.

Ved totaltap utbetales forsikringsverdien, jfr. pkt. 8. I tillegg dekkes utløste moms-, toll- og avgiftskrav.

16. Erstatning ved skade på forsikringsgjenstanden

a) Skade foreligger:

1. Når forsikringsgjenstanden består av flere deler og én del er gått tapt på slik måte som nevnt i pkt. 15 (manko).
2. Når forsikringsgjenstanden er påført en fysisk skade.

b) Norsk kulturråd kan i samråd med Sikringsutvalget kreve at skaden blir utbedret mot at omkostningene ved utbedringen blir erstattet. Dette gjelder likevel ikke hvis utbedringen vil føre til urimelig tap for utlåneren.

c) Kan ikke skaden kreves utbedret etter punkt b) eller er gjenstanden forringet i verdi til tross for utbedringen, erstattes så mange prosent av forsikringsverdien av den skadede gjenstand som svarer til den endelige reduksjon av gjenstandens verdi (skadeprosenten).

17. Retten til forsikringsgjenstanden ved utbetaling av erstatning

Utlåner beholder eiendomsretten til forsikringsgjenstanden, selv om det er utbetalt erstatning fra forsikringsordningen ved totaltap eller skade (museumsklausulen).

Dersom forsikringsgjenstanden kommer til rette etter at det er utbetalt totaltapsersatning, skal den utbetalte erstatningen betales tilbake, med fradrag for eventuell verdiforringelse og for kostnader til utbedring av eventuell skade, jfr. pkt. 16 bokstav b) og c).

18. Egenandel

For hvert enkelt forsikringstilfelle bærer låntaker en egenandel på NOK 400 000 kroner. "Forsikringstilfelle" defineres i denne sammenheng som hver enkelt skadegjørende begivenhet.

19. Bortfall eller nedsettelse av ansvar overfor utlåner

a) Forsikringen kan bortfalle eller nedsettes for utlåner, såfremt utlåner, eier eller noen som handler på vegne av disse og som er i en overordnet stilling forsettlig eller grovt uaktsomt:

1. Har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved inngåelsen av lånekontrakten eller forsikringsavtalen.
2. Har tilsidesatt vilkår som fremgår av lånekontrakten eller av forsikringsavtalen, herunder dette regelverket, eller vilkår fastsatt av Norsk kulturråd, Sikringsutvalget eller departementet.
3. Har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved forsikringsoppgjøret.

b) Dersom utlåner kan kreve at tapet eller skaden erstattes av eget forsikringsselskap og/eller av transportøren, kan det gjøres fradrag i den statlige forsikringsutbetalingen.

20. Regress mot låntaker

Det kan alltid kreves regress av låntaker for dennes egenandel, jfr. pkt. 18. Utover dette kan det også kreves regress fra låntaker for erstatning til utlåner, såfremt låntaker eller noen som handler på vegne av denne og som er i en overordnet stilling forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a. Har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved inngåelsen av lånekontrakten eller forsikringsavtalen.

4. Har tilsidesatt vilkår som fremgår av lånekontrakten eller forsikringsavtalen, herunder dette regelverket, eller vilkår som er fastsatt av Norsk kulturråd, Sikringsutvalget eller departementet.
- b. Har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved forsikringsoppgjøret.

21. Tvister

- a) For forsikringsforholdet gjelder norsk rett, med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller dette regelverk.
- b) Sak vedrørende tvist mellom forsikringsordningen på den ene side og utlåner og/eller låntaker på den annen skal reises ved Oslo tingrett.
- c) I unntakstilfelle kan Kulturdepartementet samtykke i at bokstav a) og/eller b) fravikes.

Vedlegg 1: Eksempel på forsikringsbevis til utlåner:

Museum X

Your ref

Our ref

Date

xxx

xxxx

The Royal Norwegian Ministry of Culture hereby declares that government indemnity is given for the exhibition “O” at the “Z Museum” in Norway.

Maximum liability of the Norwegian Government will be *EURO/USD/GBP/...* for (*number of*) masterpiece(s) from the “X Museum” ... as specified in the loan contract (date) between X and Z. The liability period covers the insured objects "nail go nail", and begins no earlier than (date) and ends upon return to lender, no later than (date).

The indemnity covers loss or damage during the exhibition period and transport, in accordance with the terms and conditions set out in “*Rules for Government Indemnities against Loss or Damage to Foreign Objects loaned to Exhibitions in Norway*”.

Yours sincerely,

....

Deputy Director General

....

Senior Adviser

